

Protokół
ze wspólnego posiedzenia
Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej
i Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
w dniu 22 sierpnia 2018 r.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Gospodarka wodna województwa:
 - a) Wydział Ochrony Środowiska – przedstawienie zadań województwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zapobiegania suszom oraz faktycznych możliwości realizacji tychże zadań z uwzględnieniem meandryzacji rzek,
 - b) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – przedstawienie zadań i sposobu ich realizacji w zakresie ochrony przed powodzią i suszą,
 - c) Śląska Izba Rolnicza – przedstawienie problemu suszy i powodzi z punktu widzenia rolnictwa województwa śląskiego,
 - d) Biuro ds. Planowania Przestrzennego – przedstawienie możliwości przeciwdziałania suszy i powodziom w procesie planistycznym z pozycji województwa.
3. Zatwierdzenie protokołów z poprzednich posiedzeń obu Komisji.
4. Sprawy różne.

Ad. 1.

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, otworzył wspólne posiedzenie Komisji, przywitał zebranych członków obu Komisji oraz gości, przedstawił porządek posiedzenia, który został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2a)

Gospodarka wodna województwa:

Wydział Ochrony Środowiska – przedstawienie zadań województwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zapobiegania suszom oraz faktycznych możliwości realizacji tychże zadań z uwzględnieniem meandryzacji rzek.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, przedstawiła prezentację na temat ochrony przed powodzią i suszą w kontekście zadań samorządu województwa.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad. 2b)

Gospodarka wodna województwa:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – przedstawienie zadań i sposobu ich realizacji w zakresie ochrony przed powodzią i suszą.

Zastępca Dyrektora ds. Powodzi i Suszy w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pan Andrzej Śliwak, przedstawił prezentację na temat zadań i odpowiedzialności Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w zakresie przeciwdziałania powodzi i suszy.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, zapytał o program dotyczący przeciwdziałaniu suszy, ograniczaniu tego zagrożenia.

Zastępca Dyrektora ds. Powodzi i Suszy w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pan Andrzej Śliwak, powiedział, że zabezpieczane są duże gospodarstwa rolne, o obszarze upraw kilka tysięcy hektarów, gdzie produkcja rolna wymaga podejścia przemysłowego. Udostępniamy nasze zasoby wodne wód swobodnie płynących, żeby z nich korzystać, nawadniać pola uprawne metodą podciśnieniową bądź rozlewową. Udostępniamy wodę małym elektrowniom wodnym, które służą do zasilania tych gospodarstw lub pomp, które przerzucają wodę w obszary, gdzie występuje zjawisko stałego podsuszania, obniżenia poziomu wód gruntowych. Po konsultacjach z hydrologami wiemy, że przez najbliższe kilkadziesiąt lat odbudowanie tej sytuacji, podniesienie wód gruntowych będzie bardzo trudne.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, wspomniał o programie małej retencji, który z powodów legislacyjnych stracił możliwość bytu. Chodzi o spowalnianie odpływu.

Zastępca Dyrektora ds. Powodzi i Suszy w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pan Andrzej Śliwak, powiedział, że zatrzymano na przykład dopływ do zbiornika retencyjnego po to, aby zatrzymać przepływ na głównych rzekach.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, przywołał kontekst planowania przestrzennego, zaburzenia cyrkulacji, parowania, za czym idzie obniżenie wody w gruncie. Na ile można coś zaprogramować, żeby tę wodę przytrzymać? Utwardzamy, kostkujemy, asfaltujemy bardzo dużo, wynika to z naszego gospodarowania przestrzenią, miejscowości się rozbudowują, co powoduje szybszy odpływ... Na ile w uzgadnianiu dokumentów planistycznych województwa i gmin ten aspekt może mieć znaczenie decydujące?

Zastępca Dyrektora ds. Powodzi i Suszy w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pan Andrzej Śliwak, powiedział, że Wody Polskie realizują program utrzymania małej retencji. W większości przypadków są to dla nas nowe działania, ale coraz bardziej precyzyjnie reagujemy na zaistniałe sytuacje. Działania utrzymujące wodę w obszarach, w których mamy deficyt wodny, są przez nas realizowane. Planujemy budowę nowych odcinków melioracji, udrażnianie istniejących systemów melioracyjnych. Jest studium projektowe – program nawadniania obszarów z problemem podsuszania. Potrwa to dekadę. Planujemy też połączenie dwóch rzek – Odry i Wisły, stworzenie kanału żeglownego, który też będzie elementem alimentacji wody w tym obszarze. To jest rok 2030. Natomiast na bieżąco, uczestnicząc w studiach wykonalności, w tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wnosimy swoje uwagi, sugestie, by tego typu infrastruktura była odnawiana bądź utrzymywana.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Małgorzata Zarychta-Surówka, zapytała, czy w związku z suchością gleby uprawy rolne są w niebezpieczeństwie.

Zastępca Dyrektora ds. Powodzi i Suszy w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pan Andrzej Śliwak, odpowiedział, że klęska nam nie grozi. Nie posiadamy danych o gospodarstwach rolnych, które są w stanie określić wysokość strat poniesionych z powodu suszy i braku wód podskórnych. Nie ma zagrożenia, które spowodowałyby jakąś klęskę i spadek produkcji rolnej.

Ad. 2c)

Gospodarka wodna województwa:

Śląska Izba Rolnicza – przedstawienie problemu suszy i powodzi z punktu widzenia rolnictwa województwa śląskiego.

Prezes Zarządu Śląskiej Izby Rolniczej, pan Roman Włodarz, przedstawił prezentację na temat problemu suszy i powodzi z punktu widzenia rolnictwa województwa śląskiego.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, zwrócił uwagę na dylemat wyboru: odszkodowania w momencie wystąpienia suszy czy inwestycje w kierunku jej przeciwdziałania.

Prezes Zarządu Śląskiej Izby Rolniczej, pan Roman Włodarz, poinformował o pilnej potrzebie restytucji stawów rybnych, które w czasie suszy ulegają bardzo silnej eutrofizacji, z technicznego punktu widzenia trudno jest usunąć tę roślinność. Program RYBY 2014 – 2020 nie jest skierowany na wsparcie rybactwa śródlądowego. W naszym województwie, które ma 25% potencjału produkcji stawowej kraju, trzeba stworzyć program odbudowy stawów i grobli i użycia ich w programach retencji.

Ad. 2d)

Gospodarka wodna województwa:

Biuro ds. Planowania Przestrzennego – przedstawienie możliwości przeciwdziałania suszy i powodziom w procesie planistycznym z pozycji województwa.

Kierownik Referatu planowania przestrzennego w Biurze ds. Planowania Przestrzennego, pani Joanna Pipała-Trzeciak, przedstawiła materiał dotyczący możliwości przeciwdziałania suszy i powodziom w procesie planistycznym z pozycji województwa.

Wydruk materiałów stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Członek Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pani Beata Kocik, zapytała, w jakim stopniu gminy uwzględniają przekazywane im uwagi i zasady. Jakie są ustawowe możliwości wpływu na gminy?

Kierownik Referatu planowania przestrzennego w Biurze ds. Planowania Przestrzennego, pani Joanna Pipała-Trzeciak, przyznała, że raczej nie ma takich instrumentów. W momencie tworzenia planu dla województwa, nie ma ustawowego obowiązku dla gmin w zakresie zmiany studiów uwarunkowań. Gmina może zmienić

studium, ale nie musi. Można tylko rozpocząć proces negocjacji, uzgodnienia studiów, gminy muszą wziąć to pod uwagę. Czasami tłumaczenia gmin są przekonujące, jest to dialog – z wójtem, z projektantem, żeby ustalić jak najlepsze wyjście dla danego obszaru. Staramy się ograniczać zabudowę, w ramach tych negocjacji w wielu przypadkach to się udało.

Prezes Zarządu Śląskiej Izby Rolniczej, pan Roman Włodarz, zwrócił uwagę, że jest zapis w prawie wodnym, że zapisy planu zarządzania ryzykiem powodziowym muszą być wdrożone przymusowo w określonym czasie.

Kierownik Referatu planowania przestrzennego w Biurze ds. Planowania Przestrzennego, pani Joanna Pipała-Trzeciak, powiedziała, że zasady wprowadzone w planie nie dotyczą tylko i wyłącznie obszarów zagrożonych powodzią, czasami chodzi na przykład o ochronę wód gruntowych, wtedy tym obszarem objęte jest całe województwo.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, zauważył, że pewne odmowy w zakresie zabudowy per saldo opłacą się wszystkim i zakończył tę część posiedzenia, dziękując zebranych za przygotowanie i udział.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, dodał, że największą katastrofą jest spadek poziomu wód gruntowych. Należy także propagować odbudowę remiz śródpolnych.

Ad. 3.

Zatwierdzenie protokołów z poprzednich posiedzeń obu Komisji.

Członkowie Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich jednogłośnie przyjęli protokoły z posiedzeń Komisji w dniu 23.11.2017 r. i 14.03.2018 r.

Zatwierdzenie protokołów z posiedzeń Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej przełożono na kolejne posiedzenie.

Ad. 4.

Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, poinformował, że wpłynęła odpowiedź na wniosek Komisji z kwietnia br.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Krystian Kiełbasa, zwrócił uwagę na ważną sprawę folii pokiszonkowych, jest to problem nie

tylko rolników, ale i ochrony środowiska. Są to odpady, z którymi nie wiadomo, co zrobić. Spróbujemy pomóc rolnikom w tej kwestii.

Członek Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pani Danuta Kożusznik, zaprosiła wszystkich na Dożynki Wojewódzkie w dniu 9 września w Wiśle.

Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich, pan Jerzy Motłoch, poinformował o Forum Sołtysów 11 – 12 października.

Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, pani Ewa Owczarek-Nowak, zachęciła do udziału w konferencji odrzańskiej, podsumowującej m.in. Rok Odry (11 października) z częścią naukową, samorządową i ogłoszeniem wyników konkursu posterowego dla szkół „Odra – rzeka pozytywnej energii”.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich, pan Janusz Wita, wskutek wyczerpania porządku obrad zakończył wspólne posiedzenie Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich oraz Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Janusz Wita

Przewodniczący
Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich

Bronisław Karasek

Przewodniczący
Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej

Protokół sporządziła
Ewa Blondzik